

Jakie prawa mają dzieci?

Narodziny praw dziecka

Aż do czasów nowożytnych, dzieci uznawano za własność dorosłych i nie posiadały swobody decydowania o istotnych obszarach życia (wykształcenie, zawód).

Dopiero oświeceniowa refleksja nad prawami człowieka w ogóle zapoczątkowała refleksję nad miejscem dziecka w społeczeństwie i podjęcie działań na rzecz jego ochrony. Przykładem tego może być brytyjski *Children Act* z 1908 r., zabraniający zatrudniania małych dzieci w kopalniach, fabrykach i rolnictwie.

Ruch obrony praw dziecka stopniowo rósł w siłę. Od przedsięwzięć edukacyjno-filantropijnych, podejmujących starania na rzecz dzieci opuszczonych i wyzyskiwanych, przeszedł do zorganizowanych działań na rzecz zapewnienia ochrony prawnej dzieci przez państwo. Inicjatywy podejmowane na płaszczyźnie międzynarodowej na początku XX w. zaowocowały powołaniem w 1920 r. Międzynarodowego Związku Pomocy Dzieciom (UISE) z siedzibą w Genewie. Początkowo gromadził on fundusze na rzecz pomocy dzieciom – ofiarom wojny, stopniowo podejmując starania w celu międzynarodowego uregulowania prawnego ochrony dzieci. W 1924, dzięki jego staraniom, Zgromadzenie Ligi Narodów przyjęło Deklarację Praw Dziecka, zwaną Genewską.

Ochroną dzieci od chwili swego powstania zajmuje się stowarzyszona wpierw z Ligą Narodów, następnie z ONZ, Międzynarodowa Organizacja Pracy, (p. praca dzieci).

Na dalszą ewolucję praw dziecka wpływ miały również nowoczesne koncepcje pedagogiczne, wśród których warto wspomnieć postulaty polskiego pedagoga Janusza Korczaka. W 1920 r. opublikował on pracę "Magna Charta Libertatis", w której za podstawę praw dziecka uznał poszanowanie osoby dziecka. Jego postulat poszanowania dziecka na równi z dorosłym ("Nie ma dziecka, jest człowiek") wyprzedził znacznie swoją epokę.

W [Polsce](#) najważniejszymi aktami prawnymi, gwarantującymi prawa dziecka, są:

- Konstytucja RP
- Konwencja o prawach dziecka
- Ustawa o Rzeczniku Praw Dziecka

Wiersz „O prawach dziecka” Marcina Brykczyńskiego

Niech się wreszcie każdy dowie
I rozpowie w świecie całym,
Że dziecko to także człowiek,
Tyle, że jeszcze mały.
Dlatego ludzie uczeni,
Którym za to należą się brawa,
Chcąc wielu dzieci los odmienić,
Stworzyli dla Was mądre prawa.
Więc je na co dzień i od święta
Spróbujcie dobrze zapamiętać:

.

Nikt mnie siłą nie ma prawa zmuszać do niczego, A szczególnie do zrobienia czegoś niedobrego

Mogę uczyć się wszystkiego, co mnie zaciekaWi I mam prawo sam wybierać, z kim się będę bawić.

Nikt nie może mnie poniżać, krzywdzić, bić, wyzywać, I każdego mogę zawsze na ratunek wzywać.

Jeśli mama albo tata już nie mieszka z nami, Nikt nie może mi zabronić spotkać ich czasami.

Nikt nie może moich listów czytać bez pytania, Mam też prawo do tajemnic i własnego zdania.

Mogę żądać, żeby każdy uznał moje prawa, A gdy różnię się od innych, to jest moja sprawa.

Tak się tu w wiersze poukładały
Prawa dla dzieci na całym świecie,
Byście w potrzebie z nich korzystały
Najlepiej, jak umiecie.

P.S. Pamiętajcie oprócz praw macie też obowiązki! Znajomość swoich praw jest kluczowa, by z nich korzystać i w razie potrzeby egzekwować je od odpowiednich organów czy instytucji. Dzieci świadome, że posiadają prawa, są w stanie uniknąć wielu nieprzyjemnych sytuacji.

Gdzie szukać pomocy?

Numery do zapamiętania:

112 NUMER ALARMOWY Zadzwoń pod ten numer, jeśli zagrożone jest życie lub zdrowie dziecka i niezbędna jest interwencja policji, straży pożarnej lub pogotowia.

997 POLICJA 998 STRAŻ POŻARNA

999 POGOTOWIE RATUNKOWE

800 12 12 12 DZIECIĘCY TELEFON ZAUFANIA RZECZNIKA PRAW DZIECKA To telefon skierowany do wszystkich dzieci, które potrzebują pomocy. Jeśli zadzwonisz pod ten numer, będziesz mógł/mogła porozmawiać ze specjalistą, który postara Ci się pomóc. Możesz skontaktować się także za pośrednictwem strony internetowej Rzecznika Praw Dziecka www.brpd.gov.pl.

Podsumujmy!

Prawa dziecka

Każde dziecko ma prawo

chodzić
do przedszkola / szkoły

mieć mamę i tatę

do zabawy i wypoczynku

do własnego miejsca
w domu

do imienia i swojego kraju

do leczenia

czuć się bezpiecznie

pytać i wypowiadać się

do miłości

do wychowywania
bez krzyku i przemocy

www.orderusmiechu.pl

w w w . n o w a s z k o l a . c o m